

Sport

MASZLAY LAJOS

ezredes

KATONAI TESTNEVELÉS A NYÁRI KIHELYEZÉSEK ALATT

Közeledik a nyári kihelyezések időszaka, mikor alakulataink zöme elhagyja laktanyáit, hogy a szabad terepen üsse fel táborait.

A honvéd még közvetlenebb kapcsolatba kerül a harcmezővel, melyet háborúban a terep jelent.

A laktanyák meleg falait a sátrak hűvös ponyva oldalai váltják fel. A harcosok szervezetét erősebben és közvetlenebbül teszik próbára az időjárás viszonyosságai. Pompássá, egészségessé edzik a szervezetet és előkészítik a legsúlyosabb megpróbáltatások könnyed elviselésére.

A nyári kihelyezések alatt csiszolnunk és tökéletesítenünk kell mindazt, amit az őszi és téli kiképzés folyamán tanultunk és teljes egészségben pótolnunk vagy javítanunk kell azokat a hiányokat vagy hibákat, melyek kiképzésünkben még fennállanak.

A táborozás időszakában érik a honvéd valóban értékes, edzett, harcolni tudó emberré, ezzel erősödik és egyesül a béke megvédésének akarata a tudással.

Ez az időszak a harc kiképzés időszaka és minden más kiképzési vagy foglalkozási ágat ennek kell alárendelni.

A kitűzött célt azonban csak akkor fogjuk teljes egészségben elérni, ha kiképzési tervezeteinkben a legmesszebbmenő tervszerűséget visszük be és azt a legapróbb részletekig végre is hajtjuk.

Mivel a nyári kihelyezések súlypontja a harc kiképzésben van, természetes és logikus, hogy a sportot is a harc kiképzés alátámasztására kell felhasználni, ezért a fenti idő alatt a katonai testnevelésre kell a főszólyt helyezni.

A katonai testnevelés szorosan és elválaszthatatlanul kapcsolódik a harc kiképzéshez és annak nélkülözhetetlen, kiegészítő része.

A táboraink erdőkben vagy azok mellett mezőkön, hegyes-dombos területen, esetleg természetes vizek közelében, azaz a terepen épülnek fel, ezért a katonailag rendkívül fontos terepsportok üzésére rendkívül alkalmas, ezen kívül olyan sportágak üzésére kell a súlyt helyezni, melyek a harcosá való kiképzést és harcedzettséget legjobban elősegítik, illetve azokat legjobban biztosítják.

Az előzőbb megállapított célt a katonai testnevelés helyes megszervezésével oly módon kell elérnünk, hogy a „Napirendben” a reggeli tornára, a testnevelési órára és közelharc kiképzésre előírt időn kívül, más kiképzésre beállított időből egy percer se vonjunk el.

A nyári kiképzések feladata a honvédeket kötelékben harcolni tudó harco-

sokká nevelni és ez a feladat pontosan rámutat azon sportágakra, melyeket ezen idő alatt úzni kell. Ezek:

1. A minden nap végrehajtott Reggeli-torna;

2. A közelharc kiképzés.

3. A Haditorna versenyszámaira való felkészülés (terepfutás, lövészet, úszás, kgr dobás és akadály-pályán való áthatolás.)

4. Végül a tábor belső életében üzött küzdő sportok és csapatjátékok mint pl. az ökölvívás, birkózás, röplabda, kézilabda és labdarúgás.

A reggeli tornának részleteiben is egységes és helyes végrehajtását a táborban nem akadályozza semmi, eltérően több laktanyánknál fennálló kisméretű laktanya udvartól, amely nem teszi lehetővé, vagy erősen gátolja a reggeli torna futó részének végrehajtását.

A reggeli torna összetételét és gyakorlatait a 28/H. F. 1948. számú Segédletünk tartalmazza. Azt mindenkinek, minden nap végre kell hajtania.

A reggeli torna fontosságát mi sem hangsúlyozza ki jobban, mint az a tény, hogy a szovjet harcosok a Nagy Honvédő Háborúban még a legsúlyosabb harci-napokon, a harcmezőn, a védelmi állásokban, vagy hadtápkörleteikben sem mulasztották el egy nap sem a reggeli torna gyakorlatainak végrehajtását. •

A közelharc kiképzés a táborozás alatt nemcsak, hogy nem szünetelhet, de még fokozottabban kell gyakorolni. Hiszen például a szuronyvívás, kgr dobás és a test-test elleni küzdelem fogásait és gyakorlatait nem lehet elég sokszor gyakorolni, mert azokat annyira kell a harcosnak tudnia és annyira be kell idegzenie, hogy a valóságos harc hevében gondolkodás nélkül, gyorsan és helyesen tudja végrehajtani. Szuronyharc közben már nem gondolhat a szűrő, döfő vagy háritó mozdulat helyes végrehajtására, mert agya a harc taktikai megoldásával van lekötve. Ez életet vagy halált, győzelmet vagy vereséget jelent a harcos egy vagy több ellenséggel szembeni közelharcában.

Mivel a szuronyvívás gyakorlatait és fogásait csak felszereléssel lehet gyakorolni, minden alakulat a közelharc felszerelését vigye magával a táborba.

A haditorna versenyekre való felkészüléssel és edzéssel nem teszünk mást, mint, hogy előkészülünk egy olyan versenyre, ahol majd tömeg-verseny formájában bebizonyíthatjuk edzettségben és közelharcban, valamint a katonailag legfontosabb sportágakban elért eredményeinket.

A Miniszter Bajtárs 02. számú parancsa többek között szószerint ezt mondja: „A kiképzési év végére az alakulatok képezzenek ki kiváló sportolókat és egész sportoló gárdákat a haditorna versenyeken való részvétellel.”

A parancs világos és minden honvéd bajtárs részére kötelező.

A haditorna-verseny kimondottan katonai összetett verseny, mely a harc-kiképzéssel szorosan összefügg, mert mind az öt sportág olyan jellegű, melyet a harcos harcban nem nélkülözhet, más kiképzési foglalkozásokon is tanulja és gyakorolja azokat, végül a harcos testi edzettségét döntően fokozza.

Nézzük meg a fenti szempontok figyelembevételével a haditornaverseny egyes sportágait.

1. A hadipuska lövészámra a lökőképzés, az iskolalövés és harcszerű lövészet keretein belül készül fel a honvéd. Nem kétséges, hogy rosszul lövő, célba nem találó honvéd harcértéke alacsony.

2. A terepfutás nélkülözhetetlen testedzési ága a harcosnak, mert egyik legkiválóbb eszköz arra, hogy a harcost szívóssá, kitartóvá edzze. A futó edzést már a reggeli torna keretében is végzi, de ez nem elégséges, ezért a Haditorna segédletben előírt edzési tervzetet is végre kell hajtani ahhoz, hogy valóban a követelményeknek meg tudjon felelni.

3. A kézigránát cél és távdobást, valamint az akadályok helyes leküzdését már a közelharc kiképzésénél is gyakorolja a honvéd. A haditorna versenyen, verseny keretein belül bebizonyítja, hogy milyen fokot ért el ebben.

4. Az akadálypályán való áthatolás. 350 m-es akadálypályán való áthatolásnál bebizonyítja, hogy a terepfutó edzésekkel valóban kitartó és szívós lett és, hogy az akadályokat könnyedén, a legkevesebb erőpazarlással tudja leküzdeni.

5. Az úszni tudás nélkülözhetetlen egy teljes értékű harcosnál, ezért minden alkalmat és módot meg kell ragadni és fel kell használni arra, hogy minden honvéd bajtárs megtanuljon úszni.

Ha a tábor közelében természetes víz van, az előírt óvintézkedések szigorú betartásával lehetőleg minden szabadidőt használjunk fel arra, hogy az úszni nem tudók megtanuljanak úszni.

A sporttiszték szervezzék meg az úszókiképzést szorosán és feszesen, a sportfelelősök és sportmegbízottak vonják be az alakulatnál szolgálatot teljesítő kiváló úszókat az úzás oktatásba stb.

A nyári kihelyezések és táborozások időszakában a komoly haditorna edzésekre minden körülmény adva van, kivéve két tényezőt éspedig: egyes helyeken a vízhiány és minden táborban a haditorna akadálypálya hiánya.

Az elsőt nehezebb leküzdeni, de kisebb áldozattal legtöbbszörre megoldható. Az úszni nem tudók kiképzésére hitelkeret áll rendelkezésre s így csak arra kell módot és időt találni, hogy az úszni nem tudók szombat és vasárnapokon, a szünnapokon, uszodához vagy szabad vízterülethez jussanak.

A haditornapálya hiány nem lehet akadály, mert öntevékenységgel könnyen megoldható.

Minden táborban olyan alakulataink vannak kihelyezve, amelyeknek otthon, a laktanyáinkban haditorna akadálypályáink vannak.

A haditorna akadálypálya 16 akadály közül 10 akadály fából épült, kevés munkával a tábor helyére áttelepíthetők, majd a táborozás után a laktanyába visszaszállítva ismét eredeti helyükre felállíthatók.

A még hiányzó 6 akadály közül a mélybeugrógödör, a vízesárok és lövészgödörök földmunkával megépíthetők, míg a sziklatörmelék kövekből, a kőfal és betoncső akadály a helyszínen lévő sziklával kevert döngölt földből építhető meg.

Nem fordulhat elő tehát az, hogy egyes táborokban, azok megszállása napjáig ne épüljön meg a haditorna akadálypálya.

Sajnálatos tény, hogy a feladatok megoldásánál még sokszor tapasztalható a találatkonyság és a kárt nem okozó öntevékenység hiánya, pedig ezen tulajdonságoknak döntő fontossága van a harcban.

A haditornaversenyre való edzéssel a továbbiakban, itt most nem foglalkozunk, mert a kiadott új Haditornaverseny segédlet (1015/HVK. Szab. Szerk. Csf.—1951.) mindenre kiterjedően tárgyalja a verseny előkészületének és megrendezésének minden kérdését.

Az eddigi haditornaversenyeken több ezer honvéd nyerte el az arany, ezüst vagy vas haditornajelvényt.

Legyen az idei nyári kiképzési időszak eredményének egyik fokmérője az idei haditornaversenyeken elnyert sok ezer haditorna-jelvény!

6. Végül a nyári kihelyezések testnevelési és sport anyagából nem hiányozhatnak a kimondottan *küzdő sportok* és *csapatjátékok* sem.

A cselgáncs, birkózás és ökölvívás legfontosabb fogásait és ütéseit már a Közelharc kiképzésnél is tanulják honvédeink, mikor a fegyvertelen honvéd közelharcát és kézitűsáját gyakorolják fegyveres ellenséggel szemben.

Ezt emeljük magasabb fokra és sokoldalúbbá a küzdősportok üzésével.

A csapatjátékok, elsősorban a röplabda, kézilabda és labdarúgás a kollektív szellem, közös célért való küzdelem igen jó iskolája és mivel sok szórakoztató elemet is tartalmaznak, a bajtársak szívesen is űzik.

Ez a tanulmány a nyári kiképzési időszak katonai testnevelési feladataira mutat rá, de kihangsúlyozzuk, hogy az itt megadott feladat nem zárja ki, hogy a honvéd bajtársak minden más testedző, szórakoztató és nemesítő sportágat is ne űzzenek, amit és amennyit a rendelkezésre álló szabadidő és felszerelés megenged.

Vigyünk tehát magunkkal laktanyáinkból a táborokba a közelharc, az ökölvívás, az atlétika, a labdajáték stb. felszereléseit és használjuk állandóan, lelkiismeretesen és fáradhatatlanul azzal a gondolattal: „Erősek és edzettek akarunk lenni, hogy szocialista hazánknak és a békétábornak értékes harcosai lehessünk!”